

Ondersteboven van de pracht van een bloem

Ze werd van jongs af aan al geraakt door de natuur. Geen wonder dat Klaske Kalsbeek-Vlasma bloemen en landschappen schildert. De kunstenaar krijgt nooit genoeg van die kleurenpracht.

Kunstenaar Ellen Stikkelbroeck

Ze kan zich geen leven zonder schilderen voorstellen, dat is wel duidelijk. Als Klaske Kalsbeek-Vlasma (Buitenpost, 1948) wordt gepakt door een bloem móet ze die vastleggen op papier. Hetzelfde geldt voor een mooi landschap. Ze kan er zo van ondersteboven zijn; dat wil ze anderen ook laten zien. Toch begon de Rottevalse pas in 1992 met schilderen. Aquarel om precies te zijn. „Ik heb jarenlang dingen gemaakt van brooddeeg en fimoklei. Beeldjes, kransjes, brochures. Vaak kwam de roos daarin terug. Ik ging ermee naar kunst- en ambachtbeurzen, onder meer in Beetsterzwaag. Als ik eenmaal ergens mee bezig ben, verander ik niet snel naar iets anders”, zegt ze.

Ondertussen dacht ze vaak: ik zou zo graag eens schilderen. „Een buurvrouw zat bij een schilderclub in Oudega (Sm). Ze zei: 'Dan kom je een keer bij mij om het uit te proberen. Ik heb wel schilderspullen.' Dat heb ik gedaan en ik had de smaak direct te pakken. De volgende dag heb ik meteen zelf alles gekocht: papier, verf, penselen; het beste spul.” Ze kon er 's nachts niet van slapen, zo blij was ze dat ze het schilderen had ontdekt. „Dan dacht ik: was het maar vast morgen, dan kan ik weer schilderen.”

De buurvrouw nodigde haar uit om mee te gaan naar de schilderclub. Dat deed ze. Ze nam haar eerste aquarel mee. De docent was onder de indruk; vroeg haar van wie ze les had gehad. Ze bleek een natuurtaent, al is ze daar zelf uiterst bescheiden over. „De docent zei: 'Je moet meedoen aan Waterpalet in Grou.' Maar ik dacht: nee, ik ben nog maar net bezig. Een paar weken later zei ze: 'Heb je je al opgegeven? Nee? Dat moet je wel doen hoor!' Dus meldde ik me toch maar aan. En ik won tot mijn grote verbazing meteen een prijs!”

Gevoel

Uiteindelijk ging Klaske Kalsbeek maar een keer of tien naar de schilderclub. „Ik heb op die club heel wat geleerd over techniek, maar ik schilder eigenlijk altijd vanuit m'n gevoel. Ik maak nooit een schets.” Dat haar dat goed afgaat, getuigt

het feit dat ze uiteindelijk vijf keer mee deed aan Waterpalet en alle vijf keren een prijs won. In 1997 won ze bovendien de eerste prijs op de Art Expo in Amsterdam.

Ze was er het jaar daarvoor gewoon eens gaan kijken, nadat iemand haar had getipt om haar werk in Amsterdam tentoon te stellen. „Ik had foto's meegenomen van mijn eigen werk en iemand vroeg me waarom mijn werk hier niet hing.” Een jaar later deed ze mee. Eigenlijk stond haar hoofd er niet naar, want haar vader was ernstig ziek, maar hij moedigde haar juist aan om haar werk naar Amsterdam te brengen. Op de laatste dag van de beurs hoorde ze tijdens de prijsuitreiking tot haar grote verbazing haar naam. In dezelfde week overleed haar vader.

„Daarna werd ik gebeld door een uitgever, maar ik had zoveel aan mijn hoofd dat ik zei: als u interesse hebt in mijn werk, belt u van de winter maar weer eens.” Dat deed

hij. De uitgever bracht uiteindelijk vier kaarten uit met bloemaquarellen van Klaske Kalsbeek. „Die kaarten werden ook opgenomen in een Duitse catalogus. Toen stond ik opeens tussen de grote jongens”, glundert ze terwijl ze door het boek bladert waarin ook werk staat afgebeeld van onder anderen Van Gogh en Monet.

Graag wilde de uitgever nog twee kaarten van haar werk op de markt brengen, maar daar stak de kunstenaar een stokje voor toen ze het voorbeeld zag. „Ze hadden het op lichtgeel papier gedrukt, met een gekleurde rand er omheen en een bloem er uitgelicht. Dat wilde ik niet. Zo was het niet meer mijn werk. En bovendien: in aquarel is het wit zó belangrijk, maar dat zag je niet meer door het gele papier.”

Sindsdien heeft ze elk aanbod om kaarten te maken van haar werk afgeslagen. „Ik wil het niet meer. Het gaat mij om het schilderen. Alles er omheen hoeft van mij niet.” De enige uitzondering die ze maakte, was voor de Grote Kerk in Drachten. Voor die kerk stelde ze vorig jaar foto's van drie van haar werken beschikbaar om kaarten van te maken. De opbrengst daarvan is bedoeld voor de restauratie van de kerk.

Onvoorspelbare

Het liefst is ze elk dag aan het schilderen, in haar eigen atelier/galerie aan huis. „Bij mijn bloemenschilder-

rijen begin ik vanuit één bloem die me heeft gepakt. Van daaruit bouw ik het schilderij op. Het groeit op papier. Ik weet nooit van tevoren wat eruit komt. Ik houd van het onvoorspelbare van aquarel. Je begint ergens mee, het vloeit uit en al beheers je de techniek, je hebt het nooit helemaal in de hand. Van daaruit moet je verder werken. Het is vasthouden en loslaten. Aquarel is net als het leven.”

Ze vindt het onterecht dat mensen soms wat neerbuigend doen over aquarel. Zo van: elke huisvrouw die iets creatiefs wil doen, gaat aquarelleren. „Kenners zeggen juist dat aquarel een van de moeilijkste technieken van schilderen is. Als er bij een olieverfschilderij iets fout gaat, kun je er nog wel overheen schilderen. Bij een aquarel kan dat niet.”

Het kan dan ook een strijd zijn om te schilderen. „Het moeilijkste is om te bepalen wanneer je klaar bent. Wanneer houd je op? Soms denk ik: ik ben nog niet klaar, het kan nóg mooier worden. Dan ga ik verder. Het spannende is dat ik 't dan juist ook kan vernielen. Maar dat laatste komt maar zeer zelden voor hoor. Soms denk ik wel: nu heb ik het vernield. Maar als ik zo'n schilderij later dan weer zie, denk ik: nee het klopt wel wat ik heb gedaan.”

Alles wat ze doet, doet ze vanuit haar gevoel. Ze begint aan een

nieuw schilderij wanneer ze ergens door wordt geraakt. Dat kan zoals gezegd een enkele bloem zijn, of een landschap. Dat laatste heeft haar al wat brokken opgeleverd. „Een paar jaar geleden gingen mijn man en ik naar Dokkum. We parkeerden onze auto en gingen verder op de fiets. Op de heenweg zeiden we nog: wat staat dat paaltje daar raar, midden op het fietspad. Op de terugweg ging het mis. Ik zag de omgeving, keek naar de prachtige lucht en de paarden in de verte en dacht: wat is het hier mooi! Ik was totaal overrompeld. Terwijl mijn man keurig om het paaltje heen fietste, knalde ik er vol tegenaan. Ik sloeg over de kop en liep een hersenschudding en een gebroken neus op.”

Tegenwoordig zet ze haar fiets of auto aan de kant als ze een mooi landschap ziet. Want die overweldding overkomt haar nog regelmatig. „Dan denk ik: God heeft de Schepping zo mooi gemaakt! Dat wil ik graag op papier zetten. Ik wil anderen laten zien hoe mooi de natuur is.”

➤ Klaske Kalsbeek-Vlasma houdt nog tot en met 28 december een winterexpositie in haar atelier/galerie aan de Heidbuorren 3 in Rottevalle. In het voorjaar volgt een lente-expositie

➤ www.klaskekalsbeekvlasma.nl

Klaske Kalsbeek-Vlasma in haar galerie bij een winterlandschap en een bloemaquarel van haar hand. Foto: Marchje Andringa